

Økonomiske konsekvenser ved designkrænkelser

Resultaterne i denne oversigt er baseret på en rapport udarbejdet af Hjarn von Zernichow Borberg, CphFacilitation, for RettighedsAlliancen i april 2024. Analysen er baseret på data primært fra en spørgeskemaundersøgelse i blandt rettighedshavere i de fire brancheorganisationer: Design Denmark, Danske Kunsthåndværkere & Designere (DKoD), Forbundet Arkitekter og Designere (FAOD) samt Træ- og Møbelindustrien (TMI/møbelproducenter) i Dansk Industri. Nærmere info om analysen kan findes i den fulde rapport. Projektet er finansieret af UBVA.

Hovedkonklusioner

- Mindst **3 ud af 10 designrettighedshavere** har været udsat for designkrænkelser.
- **7 ud af 10 designere**, som har oplevet at få deres design krænket, vælger ikke at anlægge sag.

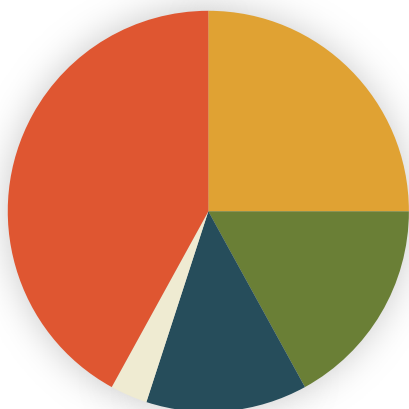
For den **enkelte krænkede designrettighedshaver** er det oplevede tab højt:

- Mellem ca. 381.000 kr. – 3.640.000 kr. i gennemsnit (alle fire organisationer)
- Mellem ca. 390.000 kr. – 1.000.000 kr. i gennemsnit (medlemmer af Design Denmark, DKoD og FAOD) - svarende til ca. 7-18 pct. af den enkelte designers omsætning

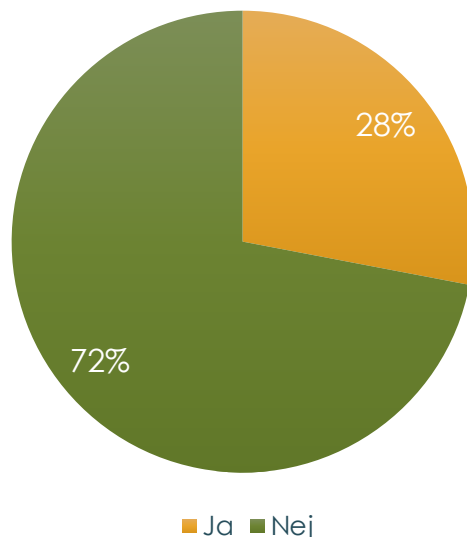
For **samfundsøkonomien** koster designkrænkelser skønsomt:

- 1,9 - 2,4 mia. kr. (over 5 år) eller ca. 400 – 500 mio. kr. om året, hvoraf staten samlet set taber op mod ca. 478 mio. kr. i momsprovenu.
- Alene for medlemmerne af Design Denmark, DKoD og FAOD, er der tale om et samfundsøkonomisk tab tæt på 500 mio. kr. (over 5 år) eller ca. 100 mio. kr. om året, heraf staten samlet set taber ca. 125 mio. kr. i momsprovenu.

Hvor mange gange har du oplevet krænkelser af dit/jeres design?

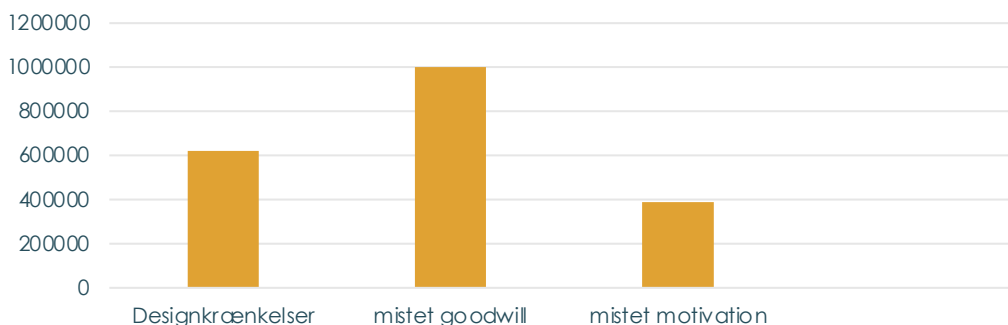

Har du/I inden for de seneste fem år valgt at anlægge sag som følge af krænkelser af dit/jeres design?

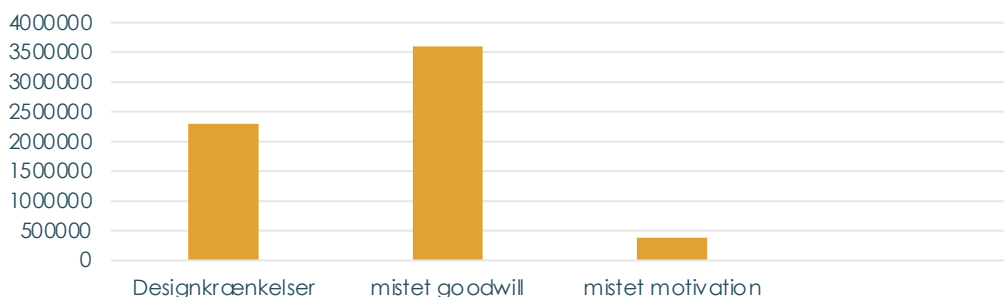

Konsekvenser for designbranchen

Gennemsnitligt selv vurderet tab pr. designer fordelt på udvalgte årsager (tre organisationer: Design Denmark, DKoD og FAOD)

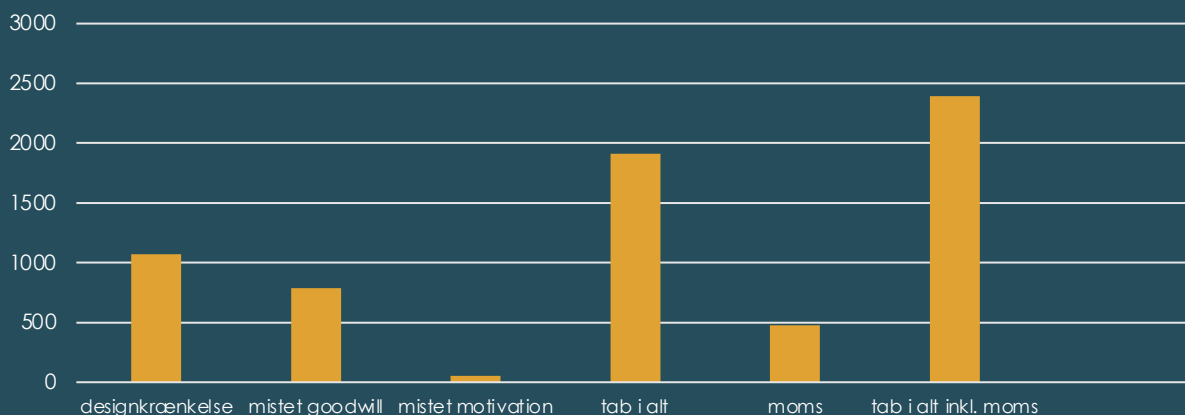

Gennemsnitligt selv vurderet tab pr. designer fordelt på udvalgte årsager (fire organisationer: Design Denmark, DKoD, FAOD og TMI)

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Samlet samfundsøkonomisk vurderet tab over fem år fordelt på udvalgte årsager – fire organisationer

Undersøgelsen: Overblik over resultat og respondenter

Omfanget af designkrænkelser og deres økonomiske betydning fordelt på hhv. tre og fire af de adspurgte organisationer

Type af tab	Design Denmark, DKoD, FAOD og TMI			Design Denmark, DKoD og FAOD		
	Mio. Kr.	Andel som oplever pct.*)	Beløb i alt	Mio. Kr.	Andel som oplever pct.*)	Beløb i alt
Designkrænkelse	2,3	33	1.072	0,6	31	253
Tab som følge af mistet goodwill	3,6	15	785	1,0	14	186
Tab som følge af mistet motivation	0,4	10	56	0,4	11	56
I alt uden moms			1.913			494
I alt med moms			2.391			618

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemaundersøgelsen. *) Fejlmargin er op til 6 pct. Konfidensintervallet er ned til 90 pct.

Antal besvarelser og spurgte fra de fire organisationer samt andele i pct. af alle spurgte og svar

Organisation	Antal spurgte	Andel af spurgte i alt	Antal svar	Andel af svar af alle
	Personer	Procent	Personer	Procent
Design Denmark	341	24	42	21
DKoD	530	38	77	38
FAOD	443	31	65	32
TMI	96	7	19	9
I alt	1.410	100	203	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelsen. Note: For at sikre at undersøgelsen bedre afspejler den samlede population af designere (medlemmer) fra de tre/fire organisationer, er der foretaget en vægtning. Vægtningen svarer til 34 ekstra FAOD-medlemmer. Alle er sat til at have svaret nej (til designkrænkelse) ud fra et forsigtighedsprincip og for at afspejle konklusionen vedrørende selektionsbias i undersøgelsen, jf. tidligere.

Den fulde rapport kan findes på RettighedsAlliancens hjemmeside på:
rettighedsalliancen.dk/publikationer

Kan det betale sig at krænke andres design?

Denne oversigt er baseret på RettighedsAlliancens gennemgang af retspraksis fra danske domstole (Civile sager om krænkelse af et fysisk design), herunder byretten, Sø- og Handelsretten, Landsretten og Højesteret. I perioden 2004 til nu. Projektet er finansieret af UBVA.

I knap 40 % af sagerne har det kunnet betale sig at kopiere andres design

3 nedslag i retspraksis

SH2015.V-45-13 - Krænkelse af rettigheder til polo-shirts og dertilhørende billedmateriale

Fortjenesten af solgte (krænkende produkter) var **190.000,00 kr.**, men der blev kun tilkendt vederlag og erstatning på **75.000 kr.**

U.2015.3932H - Krænkelse af rettigheder til cykelhjelm

Fortjenesten var **136.500,00 kr.**, men det tilkendte vederlag og erstatning landede på **75.000,00 kr.**

Højesteret anførte selv i sine præmisser til dommen, at de i udmålingen af vederlag og erstatning havde forholdt sig til krænkerens uberettigede fortjeneste.

U.2009.1018H - Krænkelse af velkendt varemærke til pung (Burberry-sagen)

Fortjenesten ved salget af krænkende produkter var **121.859 kr.**, men Højesteret valgte at nedsætte det tilkendte vederlag og erstatning fra **150.000 kr. til 100.000 kr.** Kopierne blev markedsført og solgt af Tiger Copenhagen til en brøkdel af den originale pris.